

Dugga 1 : Lösningar

Jag ska ge fullständiga lösningar till den VITA versionen. Eftersom det är likadana uppgifter i den LILA versionen så ges bara svaren till dem i slutet.

1 (a) Detta är FALSKT. Om vi kvadrerar i båda leden så är den givna olikheten ekvivalent med

$$10 < 2 + 3 + 2 \cdot \sqrt{2} \cdot \sqrt{3},$$

dvs med $5 < 2\sqrt{6}$. Kvadrera igen så blir detta ekvivalent med $25 < 4 \cdot 6$, som är falskt. Alltså gäller snarare att $\sqrt{10} > \sqrt{2} + \sqrt{3}$.

(b) Detta är FALSKT. T.ex. tag $x = 0$ och $y = -1$. Då är $|x| = 0 < 1 = |y|$, men $|x + 1| = 1 > 0 = |y + 1|$.

(c) Detta är SANT. Olikheten kan skrivas om till

$$(a^2 + b^2 - 2ab) + (c^2 + d^2 - 2cd) \geq 0,$$

som i sin tur kan skrivas som

$$(a - b)^2 + (c - d)^2 \geq 0.$$

Denna sista olikhet är uppenbarligen sant för alla a, b, c, d , ty kvadraterna är aldrig negativa.

(d) Detta är SANT. Talet n lämnar rest 0, 1 eller 2 vid division med 3. Om resten är noll så är n delbart med 3. Om resten är 1 så blir $n + 2$ delbart med 3 medan att om resten är 2 då blir $n + 4$ delbart med 3. Så i vilket fall som helst måste ett av talen $n, n + 2$ och $n + 4$ vara en multipel av 3 så om alla tre ska vara primtal måste n själv vara LIKA med 3.

2 (a) Kvadrera i båda leden så är

$$x + 4 = (x + 1)^2 = x^2 + 2x + 1 \Rightarrow x^2 + x - 3 = 0.$$

Denna kvadratiske ekvation har de två rötterna

$$x_{1,2} = \frac{-1 \pm \sqrt{13}}{2}.$$

Men $x_2 = (-1 - \sqrt{13})/2$ är inte en lösning till den ursprungliga ekvationen, ty $x_2 + 1 < 0$ medan att $\sqrt{x_2 + 4}$ betyder den positiva roten.

Så den enda lösningen till den ursprungliga ekvationen är $x_1 = (-1 + \sqrt{13})/2$.

(b) Utför polynomdivision som vanligt.

$$\begin{aligned}x \cdot (x^2 - 3) &= x^3 - 3x, & (x^3 + x^2 + 1) - (x^3 - 3x) &= x^2 + 3x + 1, \\1 \cdot (x^2 - 3) &= x^2 - 3, & (x^2 + 3x + 1) - (x^2 - 3) &= 3x + 4.\end{aligned}$$

Nu är divisionen slutförd, ty $3x + 4$ har lägre grad än $x^2 - 3$. Det betyder att divisionen har lämnat $3x + 4$ som en rest. Vi har delat in $x^2 - 3$ i $x^3 + x^2 + 1$ totalt $x + 1$ ggr, så detta är kvoten.

$$\text{SVAR : } q(x) = x + 1, r(x) = 3x + 4.$$

3. Nämnaren faktorerar som $x^2(x - 3)$. Faktorn x^2 är aldrig negativ så den påverkar inte tecknet på hela kvoten. Men den får inte vara noll ty då är kvoten odefinierad. Av samma skäl måste $x \neq 3$. Så vi måste ha $x \notin \{0, 3\}$ och annars söker vi de x sådan att

$$\frac{(x+1)(x-2)}{x-3} \geq 0.$$

Vi skriver upp en teckentabell. Brytpunkterna är nollsätllena hos de tre faktorerna, nämligen $-1, 2$ och 3 .

	$x < -1$	$-1 < x < 2, x \neq 0$	$2 < x < 3$	$x > 3$
$x + 1$	—	+	+	+
$x - 2$	—	—	+	+
$x - 3$	—	—	—	+
$\frac{(x+1)(x-2)}{x-3}$	—	+	—	+

Då ser vi att kvoten är strängt positiv om $x \in (-1, 2) \setminus \{0\}$ eller om $x \in (3, \infty)$. Kvoten är lika med noll då $x \in \{-1, 2\}$.

Sammanlagt gäller olikheten då $x \in ([-1, 2] \setminus \{0\}) \cup (3, \infty)$.

Lösningar till den lila versionen

1. Falskt, sant, sant, falskt.

2 (a) $x = (-1 + \sqrt{17})/2$.

(b) $q(x) = x + 1, r(x) = 2x + 3.$

3. $x \in ([-1, 1] \setminus \{0\}) \cup (3, \infty).$